

РЕШЕНИЕ

№ 13304

гр. София, 15.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в
публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **329** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).
Образувано е по жалба (и уточняваща молба от 30.01.25 г.) от сдружение „ФИЛМАУТОР“, представлявано от изпълнителния директор М. М. П.-Ч. срещу Решение №97-00-128812.12.2024 г., издадено от главния секретар на Министерството на културата, в частта му на постановления с него отказ по т.1-5 от заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 97-00-59/13.06.2024 година.

Наведените и аргументирани в жалбата основания за оспорване са по чл.146, т.2-т.5 от АПК – неспазване на установената форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните норми и несъответствие с целта на закона.

В съдебно заседание пред Административен съд София- град, жалбоподателят, чрез пълномощника си – адв. А. поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ, както и за присъждане на разноските по делото, за които прилага списък по чл.80 от ГПК, вр. чл.144 от АПК.

Процесуалният представител на ответника - юрк. Н. оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ и присъждането на юрисконсултско възнаграждение. При условията на евентуалност, ако съдът

уважи жалбата, прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.

Административен съд-София град, след като прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

Сдружение „ФИЛМАУТОР“, представлявано от изп. директор М. П.-Ч. е подало до министъра на културата заявление за достъп до обществена информация. Заявлението е заведено в деловодната система на МК с вх. №97-00-59/13.06.24 г. В заявлението е посочено, че се подава във връзка с изготвен доклад на тема „Извършване на сравнително-правен анализ на нормативната уредба в 6 държави - членки на ЕС относно начините за реализиране на отговорност при нарушения на авторски и сродни права и изготвяне на препоръки за заимстване на добри практики за защита на нарушени авторски и сродни права при ограничаване на административната намеса“, възложен от МК с договор за обществена поръчка от 20.02.2024 г. Със заявлението в частта му по т.1-т.5 е поискано предоставянето на следната информация:

1. Информация дали има приета в МК програма или аналогичен документ относно проучвания и анализи в областта на авторските и сродните права, които е наложително да бъдат проведени от министерството? Ако има - кой я е изготвил, кога и с какво решение е приет съответния документ. Ако има - да предоставен документът в неговата цялост.
2. Ако няма приета програма или аналогичен документ за предстоящите проучвания и анализи, информация по какви критерии е селектиран предметът на поръчката, цитирана по-горе, съответно - на доклада, по какви критерии той е приоритизиран, кога, как и от кого е взето решението за провеждане на въпросното проучване и за възлагането на поръчката.
3. Информация за конкретните причини, с които е мотивирана необходимостта от възлагане на конкретното проучване, дали е проведен избор между различни проблеми, по които е необходимо проучване, за да се стигне до решение кое от всички да бъде възложено. Информация защо не са възлагани подобни инициативи за други многократно поставяни проблеми, нуждаещи се от проучване, за необходимостта на които е настоявало самото Министерство - например за правото на възнаграждение в контекста на приемането на Директиви 2019/789 и 2019/780?
4. Информация за критериите, по които е изготвено заданието и как са избрани конкретно посочените 6 държави - членки, чието законодателство е предмет на анализа? Информация дали е проведено предварително проучване на съответствието на цялата авторскоправна рамка в тези

страни с българската такава, за да се търси аналогия и по поставените в проучването въпроси?

5. Информация защо не са разглеждани държави с аналогично на България икономическо положение, законодателство и други обективни критерии?

З. е посочил, че според него търсената информация е обществена, тъй като свързана с обществения живот в Република България, а именно - сектора на държавно управление в областта на културата, както и че информацията щяла даде възможност на сдруженията и представляваните от тях граждани - автори и изпълнители да си съставят собствено мнение относно дейността на задължен по закона субект (МК). Информацията била необходима на заявителя и за да активира съдействието на международните организации, в които членува, поради високи рискове за местния неуреден пазар на ползване за защитени от авторски и сродни права произведения и обекти. В допълнение заявителят е посочил, че в случая е налице и надделяващ обществен интерес по смисъла на ЗДОИ.

По заявлението от главния секретар на МК е издадено процесното решение, с което е постановен отказ по горепосочените 5 точки от същото. За постановяването му органът се е позовал на основанието по чл. 37, ал. 1. т. 1, вр. с чл. 13. ал. 2. т. 1 от ЗДОИ. Изложените фактически съображения са, че информацията е част от оперативната подготовка за провеждането на процедура за възлагане на обществената поръчка чрез публично състезание с предмет: „Извършване на сравнително-правен анализ на нормативната уредба в 6 държави членки на ЕС относно начините за реализиране на отговорност при нарушения на авторски и сродни права и изготвяне на препоръки за заимстване на добри практики за защита на нарушени авторски и сродни права при ограничаване на административната намеса“ и няма самостоятелно значение. Посочено е още, че твърденият от заявителя надделяващ обществен интерес по смисъла на ЗДОИ не бил мотивиран с факти и обстоятелства, които да го обуславят.

В изпратената на съда и приета по делото адм. преписка се съдържа Заповед № РД 09-377/09.05.2023 г., с която министърът на културата на основание чл.28, ал.2 от ЗДОИ е делегирал правомощията си по ЗДОИ на главния секретар на МК.

При тези фактически установявания, съдът обуславя следните правни изводи:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с постановеното по делото Определение №3601/03.02.2025 г. за насрочването му в открито съдебно заседание и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, по следните съображения:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган- при условията на делегация, съгл. приложената в преписката и приета по делото Заповед № РД 09-377/09.05.2023 г., като делегацията по арг. от чл.28, ал.2 ЗДОИ е допустима.

Решението е издадено при спазване на изискването за форма, доколкото са изложени фактическите и правни съображения за издаването му, които позволяват на жалбоподателя в съдебното производство да разбере основанията на органа за упражненото правомощие да не предостави достъп до поисканата информация. Допуснати са обаче съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели и до противоречие с приложимите материалноправни норми, по следните съображения:

Достъпът до обществена информация е субективно право, предоставено на физическите и юридическите лица от Конституцията - чл. 41, ал. 1 и 2, във вр. с чл. 4, ал. 1 и 3 ЗДОИ. К. законодател е този, който с оглед на значението на правото на достъп до информация за съществуването на конституционно установения ред, е формулирал същото като право на всеки. Понятието „всеки“ в чл. 41, ал. 1 от Конституцията, казва К. съд в своето решение № 7 от 4.06.1996 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 1/1996 г., „очевидно поставя правото да се търси, получава и разпространява информация в общия контекст на комуникационните права“, т.е. на свободата на словото, което „представлява един от фундаменталните принципи, върху които се гради всяко демократично общество, и едно от основните условия за неговия напредък и за развитието на всеки човек“. Правото на всеки на достъп до информация е част от „цялостната конституционна защита на различните аспекти на процеса на свободна комуникация“. Именно поради тази същност на правото на достъп до информация К. съд изрично подчертава изключителната важност „на това да се даде възможност релевантната за управлението на обществените процеси информация да бъде достояние на всеки, който иска да я получи“.

Съгласно чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Според чл.9, ал.1 ЗДОИ обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна - официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл.10), а служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с

официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл.11). Достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, и до друга официална информация в случаите, когато това е предвидено със закон или по решение на органа, който я е създал, се осигурява чрез обнародването им (чл.12, ал.1 и ал.2), а достъпът до официална информация извън случаите по ал.1 и 2 е свободен и се осъществява по реда на този закон. Според чл.13 ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация също е свободен и се осъществява по реда на този закон, при спазване на ограниченията по ал.2 и отчитане на хипотезите по ал.4 – случаите на надделяващ обществен интерес.

Вярно е в случая, а и жалбоподателят не оспорва, че поисканата с т.1-т.5 от заявлението информация е част от оперативната подготовка за провеждането на процедура за възлагане на обществената поръчка чрез публично състезание с предмет: „Извършване на сравнително-правен анализ на нормативната уредба в 6 държави членки на ЕС относно начините за реализиране на отговорност при нарушения на авторски и сродни права и изготвяне на препоръки за заимстване на добри практики за защита на нарушени авторски и сродни права при ограничаване на административната намеса“, съответно няма самостоятелно значение. Поради това ограничаването на достъпа до тази информация е допустимо на приложеното от органа основание- чл. 37, ал. 1. т. 1, предл. 3-то, вр. чл. чл.13, ал.2, т.1 ЗДОИ. Наред с това обаче, съгласно чл.13, ал.4 ЗДОИ, достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес. Последният е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 или чл. 3а от ЗДОИ, съгласно § 1, т.6 от ДР на ЗДОИ. В случая е без значение, че подателят на заявлението не е обосновал твърдението си за надделяващ обществен интерес. За съда е очевидно, че предоставянето на поисканата информация ще повиши прозрачността и отчетността в дейността на администрацията, чиито ръководител е министърът на културата, който е и задължен субект по чл.3 ЗДОИ. Тъй като подготовката и провеждането на цялата процедура, свързана с предмета на коментираната обществена поръчка, подготвя вземането на решение от министъра на културата в кръга на правомощията му, надделяващият обществен интерес е презумиран от закона на основание § 1, т.5, б. „б“ от ДР на ЗДОИ. Следователно осъществена е хипотезата на чл.13, ал.4 от ЗДОИ, която изключва приложеното от органа основание по чл. 37, ал. 1. т. 1, предл. 3-то, вр. чл. чл.13, ал.2, т.1 ЗДОИ за постановяване на отказ. Предоставянето на поисканата информация, доколкото не се

спори, че е налична, е дължимо.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал. 1 от АПК, жалбоподателят има право на разноси. Правото е своевременно упражнено, като преди приключване на устните състезания по делото е поискано присъждането им (чл.81 ГПК, вр.чл.144 АПК). Доказаните разноси са в размер на 510 лева-10 лева заплатена дължима държавна такса и 500 лева заплатено адвокатско възнаграждение за защита, осъществена от един адвокат. На първо място следва да се посочи, че заплатената от жалбоподателя държавна такса за разликата до 50 лева (40 лева) не подлежи на възстановяване по реда на чл.143, ал.1 АПК, тъй като таксата е била недължима (т.23 от Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК) и не представлява разноси по делото. Жалбоподателят може да поиска възстановяването ѝ на основание чл.4б от Закона за държавните такси, като посочи банкова сметка. На второ място, основателно е възражението на ответника за прекомерност на заплатеното от ответника адвокатско възнаграждение. При определяне на размера на адвокатското възнаграждение, АССГ съобразява невисоката фактическата и правна сложност на делото, проведеното едно открито съдебно заседание, с участието на пълномощника-адвокат и липсата на данни жалбата да е изготвена от същия (доколкото жалбата е подадена от името на представляващия сдружението изпълнителен директор). Съобразява и задължителните за националните юрисдикции тълкувателни разяснения по правилното приложение на правото на ЕС, дадени с решението по дело C-438/22 на СЕС, че чл. 101, § 1 ДФЕС, във вр. с чл. 4, § 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноси за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в чл. 101, § 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики. Следователно, приетата в приложение на уредената в чл. 36, ал. 2 ЗАдв законова делегация от Висшия адвокатски съвет като съсловна организация на адвокатите в Република България Наредба № 1/9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения не обвързва съда при определяне на съответното на

действително положените процесуални усилия по делото адвокатско възнаграждение. При осъществяване на преценката относно размера на дължимото адвокатско възнаграждение за осъщественото от пълномощника (адвокат) на страна в процеса процесуално представителство съдът следва да съобрази действителната правна и фактическа сложност на всяко конкретно дело и качеството и обема на осъществената защита. В тази връзка и по изложените по-горе съображения, АССГ- II о., 23-ти състав приема за обоснован и справедлив размер на възнаграждението сумата от 300 лева, която се присъжда.

Воден от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2, чл. 174 и чл.143, ал.1 от АПК Административен съд София - град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ, по жалба от сдружение „Филмаутор“, с ЕИК[ЕИК], Решение №97-00-128812.12.2024 г., издадено от главния секретар на Министерството на културата, в частта му на постановления с него отказ по т.1-5 от заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 97-00-59/13.06.2024 година.

ИЗПРАЩА преписката на главния секретар на Министерството на културата за ново произнасяне по т.1-5 от заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 97-00-59/13.06.2024 година при спазване на законоустановените срокове и съобразяване указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите към решението.

ОСЪЖДА Министерството на културата да заплати на „Филмаутор“, с ЕИК[ЕИК] сумата от 310 (триста и десет лева), разноски по делото (чл.40, ал.3 от ЗДОИ).

Решението е окончателно (чл.40, ал.3 от ЗДОИ).

СЪДИЯ: